

הפורתח בכל יום..

הניוז היומי של דרשו.

Dirshu
דרשו ד' ועוזו
קרן עולמית לחינוך
ועידוד לימוד התורה

יום חמישי כ"א כסלו תש"פ | דף היומי בבלי: גדה נו.
דף היומי בהלכה: מאמצע סעיף ג' "בדבר מועט" עד סעיף ד'.
מוסר: שמירת הלשון - שער התורה פרק א' ולא גברא' עד פרק א' 'ואין העולם'.
קנין חכמה הלימוד השבועי: חובת הלבבות שער אהבת ה' פרק ג עד פרק ה

12 דקות של גאונות מוזיקאלית צרופה שטרם נראתה כמותה" | מסר סודי וחבוי הסתתר בתוך החנוכיה הישנה | 1786

חנוכה

לפתע נפלה החנוכיה מידינו של הילד והתפרקה.
"אוי, זה נשבר!" פרץ בצעקה. אביו מיהר להרגיעו:
"זה לא נשבר, רק התפרק", אמר והחל ללקט את
החלקים. ואז - 'בום!' האב מתעלף פתאום...

חנוכה ישנה שהשיבה יהודים לשורשיהם - מעשה שסיפר הגר"י זילברשטיין שליט"א

ואכן, מיד ותיכף סרו עימו אל החנות המדוברת.
משהגיעו אל החנות, הביטו ההורים זה על זה במבט רב
משמעות שעדיין לא הסגיר דבר. היתה זו חנות לדברי יודאיקה,
והחפץ שבנם חשק בו היה חנוכיה קטנה מגולפת וישנה. ההורים,
שנהגו להסכים לכל, הביטו זה על זה ובתום 'דיון' קצר שנערך
בשתיקה, הסכימו. מה יכול להיות? שיקנה.
קנה והלך הביתה והתחיל לבדוק את החנוכיה המורכבת
מקנים, קשתות וטבעות המורכבים זה על זה ביצירת מופת. לפתע
החנוכיה נפלה מידי והתפרקה לגורמים. הילד פרץ בצעקה לא
גדולה, שלא יתעלפו חס וחלילה, אך זעקה מרה היא היתה: "אוי!
נשברה המנורה" צעק.
האב שחש לסייע לבנו הרגיע אותו: "לא נשבר, רק התפרק,
הבה נבנה", אמר בעודו מלקט את החלקים ומחברם אחד לאחד.
'בום!' האב מתעלף פתאום. הילד פרץ בצעקה גדולה מאוד
שהחישה גם את אמו ואת שכניו שנחפזו להעיר את האב מעלפנונו
ולהשיבו לנשימה סדירה. "מה קרה?" שאלו כולם. והאיש הצביע
על פתק קטן צהוב, בלוי מרופט וישן, שנשלף מתוך פנים אחד
הקנים לשם נתחב בהיחבא.

כיתות מובחרות מאחד הת"תים הנכבדים ברכסים זכו לביקור
במעונו של הגר"י זילברשטיין שליט"א. בין השאר סיפר הרב
שליט"א לילדים את המעשה הבא:
הוא, בן למשפחה שנספתה בתוך ששת מליון העקודים על
קידוש ה', והיא, בת למשפחה שכמה דורות כבר לא ידעו צורת
סמל יהודי. שניהם עקרו לאוסטרליה, שם ביקשו לבנות את ביתם
על בסיס מחיקת העבר בלי שום שמץ עבר ושמץ יהדות.
העבר הציק לו מאוד, לאדון. כשאמרת לו "עבר" אמרת לו
"שואה". כשהזכרת לפניו "יהדות" הזכרת לו תאי גזים. אמונתו
נעקרה ל"ע, ושאיפתו היתה למנוע ככל שניתן מצאצאיו הבאים
אחריו דבר מה על העבר ועל היהדות.
שנים חלפו עד שנולד לו בנו. בן יחיד היה, "בן" הם קראו את שמו.
ובן זה היה מחמד עיניהם. כל ימיהם טיפחוהו ופינקוהו ומלאו לו כל
משאלותיו, ואף שלחוהו ללימודים בפקולטות היותר יוקרתיות.
יום אחד היה זה, לא יום חורפי ולא קייצי. בנם חזר הביתה
ובפיו בקשה: מתחשק לו לקנות דבר מה יפהפה שראה בחלון
הראוה של חנות מזדמנת. נו, אם הבן יקיר מבקש לא קונים? בן
יחיד להורים מרוחקים מכל אי שם באוסטרליה זוכה לכל פינוק.

"אני אלכסנדר ב"ר אברהם הכהן עומד בפני הפורענות הממששת ובאה, ספק רב אם אצליח להדליק עוד נר חנוכה בחנוכה זו. ספק רב אם אחיה, ספק אם בני אהובי חי או יחיה, ואם יהיה מי שיאמר אחרי קדיש. מבקש אני: והיה אם החנוכה הזו תימצא ברבות השנים ע"י יהודי, אם יואיל לומר קדיש לעילוי

נשמת: אלכסנדר ב"ר אברהם הכהן".

הסכימו ההורים ביניהם אפוא: רק יד ה' גלגלה זו, ואף זיכנו בבן שיחזור למקורותיו, לשורשיו האיתנים. הם אף זכו להתחזק ולשמור שבת ולהקפיד בהלכה. נפלאות דרכי ה'.
(גיליון 'משנתה של תורה' וארא תשע"ז)

עניינא דיומא

באיזו שעה מדליקים נרות חנוכה?

בשקיעה או בצאת הכוכבים? כל הדעות והמנהגים על זמן הדלקת נר חנוכה

ה'אמרי'אמת'.

באגרות משה כתב שראוי להדליק עשר דקות לאחר השקיעה. הגר"ש אלישיב כתב שאף לדעת הגר"א אין להדליק בזמן השקיעה הנדפס בלוחות; וכעין זה דעת האור"ל ציון שיש להדליק כרבע שעה לאחר זמן השקיעה הנדפס בלוחות.

מעניין לציין פולמוס שהתקיים בין אחרוני הפוסקים בנושא נער בר מצוה שמלאו לו 13 שנים יום אחד בחנוכה, כיצד יעשה אם מנהג אבותיו להדליק קודם צאת הכוכבים, כשמצד אחד זמן ההדלקה לכתחילה על פי מנהגם הוא בזמן שלפי חלק מהשיטות הוא עדיין מבעוד יום, וכשימלאו לו 13 שנים ויום אחד יתחייב במצוות ואולי נצטרך לחשוש שלא קיים עדיין את מצוות הדלקת הנר בעודו 'מצווה ועושה', ונצריך אותו להדליק בשנית מחמת הספק?

רבותינו הגר"ש אויערבך, הגר"ש אלישיב, הגר"נ קרליץ והגר"ח קניבסקי הכריעו בעניין כזה שידליק הנער כמנהג אבותיו בשקיעה או רבע שעה לפני צאת הכוכבים וכדו', לפי השיטות שהבאנו, ועל כל פנים אינו צריך להמתין לזמן צאת הכוכבים, שבו יהיה ודאי 'גדול'.

אך דעת רבינו הגר"ש ואזנר היא שעליו להמתין לצאת הכוכבים ולהדליק את הנרות כשהוא ודאי גדול לפי כל הדעות, וכן הורה רבינו הגרא"ל שטיינמן לשואלים אותו, שראוי שימתין כשלושים וחמש דקות לאחר השקיעה.

[שו"ע תרעב, א, משנ"ב א וביה"ל ד"ה עם וד"ה לא; ביאורים ומוספים 'דרשו', 1-2]

פוסקי ההלכה לאורך הדורות הביאו דעות שונות לגבי הזמן שבו יש להדליק לכתחילה את נרות חנוכה, והמנהגים בנושא זה שונים בקרב עדות וקהילות שונות, כשכל אחת מהן נסמכת על דעות של כמה וכמה מגדולי הפוסקים.

דעת הרמב"ם, וכן כתבו גם הטור והשו"ע, שזמן הדלקת נר חנוכה הוא עם סוף שקיעת החמה, וביארו נושאי כליהם שהוא זמן 'צאת הכוכבים'. והטעם להדלקה דווקא בצאת הכוכבים, ביאר המשנה ברורה, שאז נראים הנרות טוב יותר, ובכך יש פרסומי ניסא, ואכן נהגו רבים כדעה זו להדליק בצאת הכוכבים.

אמנם הר"ן והרשב"א חלקו על דעת הרמב"ם וכתבו שזמן ההדלקה הוא בתחילת בין השמשות, ובאחרונים כתבו שהוא כרבע שעה לפני זמן צאת הכוכבים, אך עדיין יש חלוקות רבות בדין ההדלקה לפי השיטות השונות לגבי זמן השקיעה וזמן צאת הכוכבים לדעת רבינו תם והגאונים.

דעת הגר"א היא שיש לנהוג כשיטת הר"ן והרשב"א בתחילת בין השמשות, וכאמור יש בזה דעות רבות, אך המנהג הנפוץ בקרב ההולכים בשיטת הגר"א הוא להדליק בדיוק בתחילת 'שקיעת' החמה לפי ההגדרה של השקיעה, כאשר כדור השמש אינו נראה עוד, אף שאורה עדיין מאיר לארץ ולדרים עליה, וכך מנהג ירושלים, וכן נהג הגר"ז סולוביצ'ק.

לעומת זאת נהג החזו"ן איש להדליק כעשרים דקות לאחר השקיעה, וכך נהג ה'בית ישראל' מגור, והעיד שכך נהג גם אביו,

077-2222-666 או *4992

קו השיעורים של 'דרשו' - לחייג, ללמוד, לדעת

ניסיתי לחייג לגמ"חים תוך כדי מלמול פרקי תהלים, ואז, בבת אחת קרס החשמל. הטלפון הושבת וכבר לא יכולתי אפילו להתקשר. צנחתי בייאוש על אחד הכסאות. מה עושים??...

"אלמלא ישבתי בחושך, לא היה אור לי" - סיפור מופלא על ישועה שצמחה דווקא מתוך החשכה

אחת, החשמל בדירה קרס. הטלפון הושבת, וכבר לא יכולתי אפילו להתקשר. באותו ערב, בנוסף לזה, הייתי אמורה גם לצאת ולמסור הרצאה לקהל נשים ממתונות. מה עושים?

המבחן הגדול של החיים ניצב מולי, במלוא הדרו וקשייו. צנחתי נואשת על אחד הכסאות, ופתאום מילאה את כולי תחושה שלא הרגשתי מעולם, תחושה של חוסר אונים ותלות מוחלטת בריבוננו של עולם. 'ריבוננו של עולם, אני יודעת שנתת לי נסיון קשה, ואני אעמוד בו', זעקתי מקירות לבי. הילדים התקהלו סביבי וסקרו אותי במבטים תוהים, אבל אני המשכתי. 'ה', אני לא שואלת שאלות ומקבלת את הדין באהבה, ובטוחה שאתה תדאג לנו ותעזור לנו. לי אין מה לעשות בסיטואציה ההזויה הזו, חוץ מלבטוח בך ולהאמין שאתה הכל יכול'.

טלפנתי לחשמלאי ערבי מטלפון של השכנה וביקשתי ממנו שיבוא בדחיפות. הוא נענה לבקשה, ותוך שעה קלה תיקן את הבעיה. מיד כשהטלפון חזר לתיקונו חזרתי לסחרור של טלפונים במטרה לחפש הלוואה דחופה.

"מה הבעיה, גברת הופמן, את צריכה כסף?" שאל החשמלאי ששמע אותי פולטת משפטים מהירים ולחוצים אל תוך השפופרת. התבוננתי בו מופתעת והנהנתי בראש. "כמה כסף את צריכה, גברת?"... השאלה היתה נראית לי תמוהה, ובכל זאת השבתי.

"אלף חמש מאות דולר? זה הסיפור?" הוא הכניס את ידו אל כיס מכנסיו. "אני יכול להביא לך גם חמש אלף דולר, אם תרצי". הוא שלף את השטרות נגד עיני המשתאות. "את יכולה לקחת ולהחזיר כשתוכלי. אבל את בטוחה שאלף חמש מאות יספיקו לך?"...

הוא עזב את הבית ואני נותרתי משתוממת, מרגישה איך כשבטוחים באמת בה', הוא עוזר, ואפי' ע"י חשמלאי ערבי...

וכתב רבנו יונה בשערי תשובה (שער שני, ה) "ויש על הבוטח בשם להוחיל ממעוף צוקתו כי יהיה החושך סיבת האורה, כמו שכתוב 'אל תשמחי אויבתי לי כי נפלתי קמתי כי אשב בחושך ה' אור לי' (מיכה ז', ח'), ואמרו רבותינו ז"ל במדרש: אלמלא נפלתי לא קמתי, אלמלא ישבתי בחושך, לא היה אור לי, ע"כ.

(גיליון לקראת שבת וישב תשע"ו מתוך הספר 'האמנתי ואספירה' באדיבות המחבר שליט"א)

היה זה לפני למעלה מעשרים שנה, כשחיתנו את בתנו. שכרנו עבור הזוג הצעיר דירה מאשה שהיתה שייכת לזן האנשים שלא נחמד לעשות אתם עסקים, בלשון המעטה, אבל מחוסר ברירה נאלצנו לבא איתה במגע ולחתום אתה על חוזה שכירות.

אחד מהתנאים שהיא הציבה היה, לקבל תשלום מזומן אחת לשלושה חודשים, ולנו לא נותר אלא לדאוג לשלוח לה מעטפה עם שטרות ירוקים, בדיוק של שעון שוויצרי. איחור בתשלום לא היה אפילו אופציה מבחינתה, וכיון שכך, גם לא מבחינתנו.

כיון שזכינו לחתן מספר ילדים בו זמנית בתקופת זמן קצרה יחסית, המצב הכלכלי היה בהתאם. בין העבודות הרבות שלקחתי על עצמי כהשתדלות לפרנסה היתה גם עבודה בסמינר לבנות אמריקאיות. צורת התשלום הגיעה בדרך כלל באמצעות צ'ק, אבל באחד הימים המזכירה הודיעה לי כי יש לה כסף מזומן, והציעה לי לקבל את התשלום בצורה כזו.

ההצעה שלה היתה במקום. בדיוק ביום המחרת היינו צריכים להעביר לבעלת הדירה את התשלום עבור שכר הדירה, וזה היה סכום זהה למה שהמזכירה הביאה לי. תחבתי את המעטפה אל תוך התיק ויצאתי מהסמינר. האוטובוס שעליתי עליו היה צפוף ודחוס, ופתאום הרגשתי שמשוהו מתחכך בי. רק בבית הבנתי את פשר החיכוך הזה... אתם לא צריכים להיות יצירתיים במיוחד כדי להבין שהמעטפה לא היתה שם.

זו לא חוויה נעימה לאבד אלף חמש מאות דולר, אבל בנוסף לצער ולכאב על אובדן הכסף, עמדנו בפני בעיה מיידית - כיצד נשלם לבעלת הדירה את החוב? על איחור בתשלום לא העזנו לחשוב. בעלת הדירה הילכה אימים עלינו, ובעצם, על הציבור החרדי כולו, ואיחור בתשלום היה פוטנציאל אדיר לפתיחה במסכת של חירופים וגידופים אודות הציבור שלנו.

מה עושים? פניתי לטלפון הקווי כדי לנסות להשיג כסף מגמ"ח. כל מי שהתנסה אי פעם בגיוס כספים יודע ומבין כי זאת לא משימה פשוטה להשיג סכום של אלף חמש מאות דולר, בטח לא בתוך יום אחד, אבל למרות זאת ניסיתי לחייג למספרי טלפון של גמ"חים, תוך כדי מלמול פרקי תהלים ותפילה לה'. ואז, בבת

קבל את גיליון 'לקראת שבת' ישירות למייל שלח מייל: dirshu@dirshu.co.il

בְּהִתְאַסֵּף רְאִשֵׁי עָם: 15 שנה אחרי ה'הדרן' המונומנטלי - מונה רוזנבלום יחשוף יצירת מופת מוזיקאלית חדשה בסיום הש"ס של 'דרשו'

"12 דקות של גאונות מוזיקאלית צרופה שטרם נראתה כמותה" - אומרים גורמים המעורים בעולם המוזיקה החסידית על היצירה החדשה, שמילותיה נלקחו ממשאו של ה'אמרי אמת' מגור זי"ע ב'כנסיה הגדולה' הראשונה בווינה באלול תרפ"ג, בה הוכרז על לימוד הדף היומי

של 25 נגנים - תהווה רגע השיא בסדרת מעמדי סיום הש"ס של 'דרשו' ברחבי תבל. כזכור, מלבד שני מעמדי הסיום בישראל (ביד אליהו ובבנייני האומה), 'דרשו' מארגן מעמדי סיום הש"ס בארה"ב, בלונדון, במנצ'סטר, בפריז, בדרום אפריקה ובבלרוס. כאמור, היצירה מבוססת על משא הקודש שנשא מרן בעל ה'אמרי אמת' בשנת תרפ"ג בווינה, בו עודד, דחף וקרא לציבור היהודי בכל התפוצות להצטרף ללימוד הדף היומי. "אני קורא לאספה זו בלשונו של רבינו יונה ע"ה, בשערי תשובה, שבהתאסף ראשי עם וקהילות הקודש לעבוד את השי"ת ומסכימים הסכמות להעמיד להם מצוות, הנה הם מקדשים את השם יתגדל ויתקדש, שנאמר ויהי בישרון מלך בהתאסף ראשי עם, יחד שבטי ישראל", פתח הרבי ואמר. "ועוד נאמר, נדיבי עמים נאספו עם אלקי אברהם כי לאלקים מגיני ארץ מאד נעלה. נקראו ישראל עמים מפני שהם י"ב שבטים, וכל שבט נקרא עם, שנאמר עמים הר יקראו, והם עם אחד לעבוד את השם, מאוד נעלה, שהקב"ה מתעלה ומתהלל בעולמו, באסיפותם ועבודתם. והאיש הפורש מדרכי הציבור הנה הוא כמקטרג על הסכמת עבודת השם וכו' ומראה עצמו כי לא יחפוץ להיות בסודם ולהכתב בכתבם, הנה הוא מחלל את העבודה והוא בכלל הכתות שהם בוזים דבר השם ואין להם חלק לעולם הבא".

יצירה כזו לא נכתבה כבר שנים רבות: 16 שנה אחרי מעמד סיום הש"ס שבו חשף מונה רוזנבלום את יצירת ה'הדרן' שלו שנפרשה לאורך כ-14 דקות מרטיטות, ובוצעה על ידי ילד הפלא דאז עמית ליסטוונד, יחשוף מונה בקרוב יצירה מוזיקאלית חדשה שתוצג לראשונה במעמד סיום הש"ס של המרכזי ארגון 'דרשו', בהשתתפות מרנן ורבנן גדולי ישראל שליט"א. היצירה, "בְּהִתְאַסֵּף רְאִשֵׁי עָם" שמה, שכמוה לא נראתה במוזיקה החסידית שנים רבות, נמשכת לאורך של 13 דקות, כוללת קטעי חזנות, רגש ושמחה משולבים בצורה אומנותית. המילים ליצירה המונומנטלית לקוחים ממשא קודשו של כ"ק מרן האדמו"ר בעל ה'אמרי אמת' מגור במעמד ההיסטורי שהתקיים ב'כנסיה הגדולה' הראשונה בווינה באלול תרפ"ג, שבה נשמעה לראשונה קריאת הקודש להתחיל בלימוד הדף היומי. ואכן בא' בתשרי תרפ"ד, החל המחזור הראשון בלימוד הדף היומי. לדברי גורמים המעורים בעולם המוזיקה החסידית, "מדובר ב-12 דקות של גאונות מוזיקאלית צרופה שטרם נראתה כמותה. מונה הביא לכאן את השיא שלו, והיצירה נעה בין קטעי חזנות מרטיטים, קטעי שמחה ומארש שמחים, כשהכל מוגש בצורה יוצאת דופן, ובווירטואוזיות מדהימה". היצירה שתבוצע ע"י ר' מוטי שטיינמץ, ר' זאנויל ויינברגר ומקהלת 'מלכות' בניצוחו של ר' פנחס ביכלר, בליווי תזמורת

אולי הסיפור שלך?

יגרום ליהודי להתחיל דף היומי!

שלח את סיפורך ל- Info@dirshu.co.il ותזכה שבזכותך עוד יהודים יתחילו ללמוד דף היומי

האם ראוי ללמוד הלכות חנוכה באמצע הסדר? האם מותר לבקש בקשות ב'זאת חנוכה' שיוצא בשבת?

שו"ת מרתק בעניני חנוכה ממרן הגראי"ל שטיינמן זצ"ל

עד דכליא ריגלא דתרמודאי, והא הוו גויים? והשיבני דזה לענין שיעור הזמן עד שהם הולכים אך לא בשבילם.

בקשות בשבת 'זאת חנוכה'

שאלתי ממור"ר זצוק"ל אם אפשר להתפלל ולבקש בקשות בזאת חנוכה שיוצא בשבת, דידוע מהספה"ק דזאת חנוכה הוי גמר החיתום.

ותיכף ומיד אמר דהבני יששכר אומר את זה (=זאת חנוכה הוי גמר החיתום). אמנם למעשה אמר מור"ר זצוק"ל: "אפשר להתפלל בערב שבת, זה בדיוק אותו דבר".

לימוד הלכות חנוכה באמצע הסדרים

שאלתי ממור"ר זצוק"ל אם לימוד דהלכות חנוכה קודם חנוכה באמצע הסדר הוי ביטול תורה "באיכות", וכגון שדרכו ללמוד בסדר בבא קמא וילמד עתה תחת זה הל' חנוכה.

ואמר לן בתמיהה: "וכי אם לומד בבא קמא ועתה לומד בבא מציעא, זה ביטול באיכות? גם זה תורה, ואף את זה צריך ללמוד. הרי צריך לדעת הלכות חנוכה". תו הוסיף, דזה נקרא כהלכות חג בחג, דעומד על הפרק.

לרגל היארצייט הראשון של מרן הגראי"ל שטיינמן זצ"ל יצא לאור ספר 'שפתי אייל' מהגאון רבי משה חליוה שליט"א, הכולל שאלות ותשובות, חידושי תורה ועובדות ונהגות אשר זכה המחבר שליט"א לשמוע ולקבל ממורו ורבו, מרן זצ"ל. הספר יצא לאור לעת עתה בעותקים בודדים בלבד, ע"י מכון 'גם אני אודך' בראשות הרה"ג רבי גמליאל הכהן רבינוביץ שליט"א. לרגל ימי החנוכה הבאנו מתוך הספר שלוש שאלות מעניינות בענינא דיומא, ששאל המחבר שליט"א את מרן זצ"ל, ותשובותיהן בצי"ן.

הדלקת נרות חנוכה - בצד שיש בו רחוקים משמירת תומ"צ, או בצד שיש בו חרדים?

שאלתי ממור"ר זצוק"ל, באופן דיש בצד אחד של הבית עוברי דרכים הרחוקים משמירת תורה ומצוות, ובצד שני ישנם עוברי דרך החרדים לדבר ה' - היכן עדיף להדליק את החנוכיה? אם בצד החילוניים, ומשום פרסומי ניסא טפי, או בצד דהחרדים? ומור"ר זצוק"ל התבטא בחריפות גדולה, דאטו אכפת להחלונים מזה? והוי כמדליק לגויים, דאטו יש בזה משום מפרסומי ניסא? ושאלתי למור"ר זצוק"ל דבשבת (כ"א ב') נתבאר דשיעור ההדלקה

לא מחכים למסכת הראשונה

מתחילים כבר במסכת האחרונה

האזינו עכשיו בקו השיעורים של 'דרשו' 077-2222666 שלוחה 2

הרב אפרים סגל
שיעור דף היומי עברית/איריש

הרב מאיר שפרבר
שיעור דף היומי בעברית

הרב אליהו אורנשטיין
שיעור דף היומי (מקוצר) בעברית

"בלי דרשו' לא הייתי נראה היום אותו הדבר. המבחנים האלו תרמו לי תרומה עצומה. קיבלתי לא רק כסף, אלא הרבה יותר. קיבלתי מהם ש"ס!!"

ראיון מיוחד עם אחד מבכירי הנבחנים ב'קנין תורה', המספר כיצד התגלגל
'בלי כוונה' לתוך התוכנית שלומדה אותו את הש"ס כולו

יעקב א. לוסטיגמן

וקיבלתי חשק ומרץ להמשיך ולהשקיע עוד ועוד. מאז ועד עכשיו זה כבר המשיך להתגלגל כך, כשבתחילה חשבתי שרק אסיים את סדר מועד עם מבחנים, ואחר כך נוספו עליו סדרי נשים ונזיקין שבישיבה למדתי כמעט את כל המסכתות שבהם, ואז מה נשאר? סדר קדשים? אם כבר הגעתי עד לכאן אז אוותר על הכל? אזרתי אומץ וניגשתי למלאכה גם בסדר קדשים, וב"ה זכיתי להרגיש על בשרי את מאמר חז"ל 'הרוצה להיטהר מסייעין בידו'.

וזה לא פגע לך בלימוד העיון?

"לא רק שלא פגע אלא גם הוסיף והשביח את לימוד העיון. כשמתרגלים לחשוב מהר, לסכם דברים, לשמור על בהירות, וכמובן, כשקונים ידיעה במסכתות נוספות - כל התכונות הללו עוזרות מאוד ללימוד העיוני. אני מרגיש את זה על עצמי, ומכיר גם אחרים שלומדים הרבה בקיאות ומרגישים שזה מועיל להם רבות גם ללימוד העיון".

ועכשיו, אחרי שסיימת את הש"ס כולו, מה היעד הבא?

"קודם כל את הש"ס לא עוזבים אף פעם. גם אם סיימתי אותו פחות או יותר פעם אחת, זה לא אומר שאני יודע אותו, וגם אם הצלחתי במבחן, אין ספק שיש עוד הרבה מה לחדד ולהבין יותר לעומק. מעבר לכך אני שואף ללמוד את הש"ס במחזור הבא עם תוס' בעזרת ה', אולי להוסיף עוד ראשונים ואולי גם אתחיל ללמוד 'ירושלמי' בעז"ה. עוד לא החלטתי, וזה גם עניין שצריך לבחון אותו תוך כדי לימוד. אני חושב שאנסה ללמוד את הש"ס עם עוד מפרשים, והקב"ה יהיה בעזרנו..."

מה הסוד שלך? איך אתה מצליח לזכור כל כך הרבה, מה שאנשים רגילים לא מצליחים?

"אני לא 'מצליח' כלום, זו מתנת שמים. אנחנו נמדדים בשעות ובהשקעה, לא בדפים שאנחנו מצליחים לזכור, כי זה באמת מתנה משמים ואין לנו עצמנו שום השפעה על כך. אנחנו יכולים רק להשתדל והקב"ה עושה עם ההשתדלות שלנו כטוב בעיניו. אבל אם אתם שואלים מה נכלל בהשתדלות הזאת, אני אנסה לומר כמה כללים שעזרו לי מאוד: היסוד הראשון לידיעת

במסגרת תוכנית 'קנין תורה' מבית 'דרשו', צריכים הנבחנים להשתתף בשלושה מסלולי בחינה: המסלול הראשון כולל מבחנים חודשיים על 30 דף כל מבחן. המסלול השני הוא 'המבחן המסכם', במסגרתו הם נבחנים אחת לארבעה חודשים על 120 הדפים שלמדו בארבעת החודשים החולפים.

בנוסף הם עורכים אחת לחצי שנה מבחן ענק, הכולל את כל דפי הגמרא שנלמדו מאז תחילת המחזור של 'הדף היומי', ועד הדפים בהם מחזיקים לומדי 'הדף היומי' בתקופה בה נערך המבחן. כך שכשכולנו למדנו את מסכת חולין, הם נבחנו על כל הש"ס מתחילת מסכת ברכות ועד תחילת מסכת 'חולין', ובימים אלו הם נערכים למבחן האחרון במסגרת המחזור הנוכחי של 'הדף היומי', בו הם ייבחנו בפעם אחת, מתחילת הש"ס ועד סופו... ביקשנו לשוחח עם אחד מבכירי הנבחנים, אך הוא כמובן קצת קשה להשגה כי זמנו עמוס בשינון וחזרה בימים כתיקונם, על אחת כמה וכמה כשהוא נערך לקראת המבחן הגדול על הש"ס כולו. כשהצלחנו לאתר אותו ולשוחח עמו, יצאנו מחוזקים והרגשנו שהמאמץ אכן השתלם במלואו.

איך יצאת לדרך עם תוכנית שאפתנית כל כך? האם תיארת לעצמך שבעוד שבע וחצי שנים תוכל להיבחן על הש"ס כולו בבת אחת?

"כמובן שזה היה נראה רחוק מאוד מהמציאות, ובאמת לא תכננתי להגיע רחוק כל כך. אחד החברים שלי דחף אותי להירשם ל'דרשו', ובתחילה עשיתי רק את המבחנים הרגילים, כשפעם בחודש נבחנתי על 30 דף. זה לא כל כך הרבה, ועובדה שאלפי אנשים עושים זאת מדי חודש בכל מוקדי הבחינה של 'דרשו'." אחרי ארבעה חודשים נאמר לי שיש מבחן מסכם. החלטתי שאני מנסה. למה לא? מה יש לי להפסיד. חזרתי שוב על 120 דפי גמרא וניגשתי להיבחן. ב"ה הצלחתי לקבל ציון לא גרוע במיוחד וזה חיזק אותי להמשיך.

"כשהגיע המבחן של 'קנין תורה', היה זה כבר על יותר מ-200 דפי גמרא. זה קצת הלחיץ אותי, אבל שוב אמרתי לעצמי שאין לי מה להפסיד, מקסימום הציון יהיה נמוך... ב"ה הצלחתי במבחן

במשימה שכזאת שדורשת ריכוז לאורך שבע וחצי שנים ואסור להרפות ממנה אפילו יום אחד. כמוכן שאם קרה אונס זאת לא סיבה להתייאש חלילה וחס, ואפשר להשלים יום ואפילו כמה ימים כשאין ברירה.

"וכמוכן שלפני הכל צריך להתפלל, הרבה תפילה ותחנונים לבורא עולם שיזכה אותי להבין, לדעת ולזכור".

אם יבוא אליך היום חבר וישאל אם אתה ממליץ גם לו להצטרף לנבחני 'דרשו', מה תענה לו?

"אני ממליץ בחום. מה השאלה בכלל? בלי 'דרשו' לא היית נראה היום אותו הדבר, המבחנים האלו תרמו לי תרומה עצומה. קיבלתי לא רק כסף, אלא הרבה יותר. קיבלתי מהם ש"ס!!"

לסיים, אולי תשתף אותנו בהכנות האינטנסיביות שלך לקראת

המבחן הגדול? אתה חוזר כל יום על עשרות דפים?

"מהניסיון שלי למדתי שחזרה מהירה וצפופה מדי אין בה תועלת של ממש לידיעה במבחן. אולי אצל אחרים זה נראה אחרת, אבל אני למדתי לדעת שאם חוזרים על 20 דף ביום עוד אפשר להשיג מזה תועלת, אבל יותר מכך זה כבר לא נכנס לראש ולא עוזר אפילו לרענן את הזיכרון.

"אני בהחלט מתרגש לקראת המבחן ונערך אליו בכובד ראש, אבל התחלתי להיערך זמן רב מראש כדי לחזור את הגמרות שבהן אני מרגיש צורך גדול יותר לשנן שוב לפני המבחן, ובעזרת ה' נקווה לסייעתא דשמיא ולהצלחה במבחן הזה ובמבחנים הבאים, ובמיוחד במבחן הגדול שייבחנו אותנו לעתיד לבוא בשמי מרום...".

הש"ס הוא ללמוד כל דף ביסודיות מיד בפעם הראשונה שלומדים אותו. אני משקיע כשעה מדי יום ללימוד הדף היומי של אותו יום. לפעמים חצי שעה, לפעמים שעה וחצי, ולפעמים יותר. העיקרון הוא, שאני לא מוותר על ההבנה היסודית של הדף. אני לא מסתמך על החזרה הבאה שאחזור עליו. מיד בפעם הראשונה הלימוד חייב להיות רציני ויסודי מאוד, בלי ויתורים.

"דבר נוסף זה לסכם כל דבר אחרי שמסיימים ללמוד. אחרי כל דף אני עושה סיכום של כל הדף בעל פה. הגמרא שאלה כך וענתה שלושה תירוצים, ואז הגמרא דחתה את התירוץ השני מבין השלושה, והקשתה על התירוץ השלישי ממשנה המופיעה במקום אחר, ורבה ענה על זה כך, לעומתו רב הונא בריה דרב יהושע ענה אחרת, רב פפא הגיע עם תירוץ רביעי בכלל, והגמרא הקשתה לפי זה איבעיא שנענתה בשלושה 'אי בעית אימא'. וכן על זה הדרך.

"לאחר הלימוד היסודי צריך לחזור ולחזור ולחזור. אני משקיע כל יום כפול זמן בחזרות מאשר בלימוד הדף החדש. לפחות זמן כפול, ולפעמים הרבה יותר.

"והכי חשוב זה לשמור על עקביות. בכל מצב ובכל זמן, אף פעם לא מוותרים על הדף היומי, ואף פעם לא לומדים אותו בצורה 'חפיפה' חלילה וחס. זאת משימה לא פשוטה, אני זוכר שאפילו ביום בר המצוה של הבן שלי לא הספקתי לסיים, הבאתי אתי גמרא לבר המצווה, ותוך כדי האירוע ישבתי ב'מזרח' והשלמתי את הדף היומי, אמנם לא בלימוד כל כך יסודי אבל העיקר ששמרתי על הקביעות.

"בלי עקביות אי אפשר להצליח בשום דבר, ובוודאי שלא

* דף היומי בבלי

* דף היומי בהלכה

* ווארט או סיפור לפרשת השבוע

* שידורים חוזרים מאירועי 'דרשו'

* סיפורי צדיקים ותוכניות מיוחדות

הכל במקום אחד

קו השיעורים של 'דרשו' *4992 או 077-2222-666

מדוע צריך להודיע על הפקרת החמץ לאחר מכירתו לגוי?

דהיינו פעולה הנחשבת במקום זה בין הסוחרים כקנין גמור. ובכל אופן שמקנה לגוי את החמץ במספר קנינים יחד, יאמר לו שהקנין יחול אף באחד מהם, מחשש שמא דעתו של הגוי לקנות דווקא בכולם יחד, ואזי אם אחד מהם אינו מועיל, לא יועילו גם האחרים. ואחר המכירה יודיע המוכר בפני שלושה אנשים, שאם הגוי אינו קונה בכל הקנינים שנעשו, יהיה החמץ הפקר גמור. [משנ"ב תמח, יט, וביה"ל ג, ד"ה בדבר]

כפי שלמדנו, לכתחילה יש למכור חמץ לגוי בקניני 'כסף' ו'משיכה' יחד. ואם לא ניתן למשוך את החמץ, וכגון במכירה הנהוגה שהרב מוכר את החמץ עבור אנשים רבים מאוד, ולא ניתן למשוך את כל החמץ - ניתן להקנות לגוי את החמץ בקנין 'אגב', דהיינו שהמוכר יקנה לו קרקע מסוימת בכסף ובשטר, וְאֶגְבָּהּ יקנה הגוי את כל החמץ, בכל מקום שהוא. ולכתחילה אין לסמוך על קנין זה בלבד, אלא יש להוסיף 'קנין סודר', או קנין של 'מנהג הסוחרים',

בכמה אחוזים צריך להזיל את מחיר החמץ במכירתו לגוי?

וכתבו אחרונים, שכדי שהמכירה לא תראה כ'הערמה' בעלמא, צריך להזיל את מחיר החמץ בשלושה אחוזים מערכו. ויש אומרים שבזמננו - אדם פרטי יזיל את מחיר החמץ בעשרה אחוזים, ובעל עסק של חמץ המוכר את החמץ הנותר בעסק, יזיל את מחירו בחמשה אחוזים; אך כשמוכרים כמות גדולה מאוד של חמץ, יתכן שאין צורך להזיל את המחיר ביותר מאחוז, כיון שגם אחוז זה הוא רווח ניכר. [ביה"ל תמח, ג, ד"ה בדבר; ביאורים ומוספים דרשו, 64-65]

כאשר מקנים לגוי את החמץ בקנין כסף - המנהג ברוב המקומות להקנותו בסכום הקרוב לשווי, ומקבלים מהגוי חלק מהתשלום בתור 'דמי קדימה' ותחילת פרעון, ויתרת התשלום נחשבת כהלוואה שהגוי אמור לפרוע, וממנים 'ערב קבלן' לתשלום החוב. ויש אומרים שאם הגוי אינו משלם את מלוא התשלום שנקבע, אף שהפכו את יתרת התשלום להלוואה, אין זה נחשב כקנין כסף; ויש הנוהגים כדבריו.

האם צריך לפרט במכירת החמץ את כל סוגי החמץ הנמכר?

ואם הקנה לגוי כלים שלא ניתן לנקותם מחמץ, וכדומה - יש אומרים שצריך להטבילים לאחר הפסח, כדין כלים שנקנו מגוי. ויש שהנהיגו משום כך למכור רק את החמץ הדבוק לכלים (מסוג הטעון טבילה), ולא את הכלים עצמם; ויש שהקלו בדיעבד שלא להטבילים. [ביה"ל תמח, ג, ד"ה מכירה; ביאורים ומוספים דרשו, 62]

בשעה שמחזיר הגוי את החמץ הנמכר לו, לאחר הפסח, צריך הישראל לעשות בו קנין, כדי להשיבו לרשותו. וכאשר מכירת החמץ נעשתה כדין, בקניני 'כסף' ו'משיכה' (ראה לעיל), די בכך ששייב לגוי את הכסף שקיבל ממנו עבור החמץ, והחמץ נקנה לו בקנין כסף; וכאשר הקנה לגוי קרקע, שאז נדרש שטר מכירה יחד עם קנין הכסף, ישיב לו הגוי את השטר, והוא יקנה את הקרקע בכסף המושב לגוי.

* המנהג מקדמת דנא, שתושבי העיר כותבים שטר 'הרשאה' לרב למכירת החמץ, והרב מוכר את החמץ בשליחותם. והמנהג לעשות קנין לחיזוק השליחות.
* מטלטלין, ניתן לקנות בקנין 'הגבהה'. וחפץ שאין הדרך להגביהו, ניתן לקנותו גם בקנין 'משיכה'. ובחפץ שהדרך להגביהו, משיכה אינה מועילה.
* לכל מצוה או פעולה שבקיומה על ידי אדם אחר נדרשת 'שליחות', גוי אינו יכול לשמש כשליח עבור ישראל, ואינו יכול לשלוח שליח, הן גוי והן ישראל.

מה שלמדנו לפני מאה ימים:

מה הקשר בין איסור הישיבה בעזרה לקריאת ה'הלל'?

אומרים שנחשבת כעמידה; והלכה כדעת המקלים, משום שעל פי מקור הדין האמור לעיל, אין להחמיר בו יותר מאשר באיסור הישיבה בעזרה, ועמידה באופן זה בעזרה - מותרת. אולם, יתכן שלכתחילה יש להחמיר בדבר. ועמידה תוך הישענות קלה, באופן שאם ינטל המְשָׁעָן לא יפול - נחשבת כעמידה לכל הדעות. ובדיעבד, אף אם קרא את ההלל בישיבה, יצא ידי חובתו; ואדם חלוש שקשה עליו העמידה, רשאי לְשַׁבֵּת אף לכתחילה.

[שו"ע תכג, ג, משנ"ב ו, ז, רט, ושעה"צ ב; ביאורים ומוספים דרשו, 8, 9 ו'12]

ה'הלל', הוא מעין 'עדות', כביכול, על שבחי השי"ת, והניסים והנפלאות שעשה עמנו. ולפיכך, יש לקרוא בעמידה, כדין עדות בבית דין, הנאמרת בעמידה. ויש אסמכתא לדבר בתהילים: "הִלְלוּ עֲבָדֵי ה', שְׁעִמְדִים בְּבֵית ה' בְּחִצְרוֹת בֵּית אֱלֹהֵינוּ", וכפי שאכן היו קוראים את ההלל בחצרות בית ה', בעזרה, בשעת הקרבת הפסח - בעמידה, שהרי אסור לשבת בעזרה.

ועמידה תוך הישענות על דבר מה במידה כזו שאם ינטל המְשָׁעָן יפול העומד - יש אומרים שאינה נחשבת כעמידה, ויש

הלוח היומי

כ"א בכסלו | רבי צבי פסח ב"ר יהודה לייב פראנק זצ"ל, ראב"ד ירושלים, בעל הר צבי, מקראי קודש, מקדש מלך ועוד

יום זה הוא יו"ט במגילת תענית ונקרא יום הר גריזים, על שבקשו הכותים מאלכסנדר מוקדון להחריב את בית אלוקינו שבירושלים ולבנותו בהר גריזים... ולא עלתה בידם, ונמסרו למיתה. (עי"ש ביומא ס"ט).

יארצייט:

- תק"ץ: רבי שמואל ב"ר יצחק הלוי יונגרייז זצ"ל, מסעטשא, בעל תורת עדות.
- תקצ"ו: רבי יעקב קופל ב"ר צבי חריף-אלטנקונשט זצ"ל, אב"ד וורבוי, בעל חידושי/דרשות יעב"ץ.
- תרט"ו: רבי יעקב מאיר ב"ר חיים פאדווא זצ"ל, מברסק, בעל מקור מים חיים ועוד.
- תרכ"ד: רבי נפתלי ב"ר יחזקאל שרגא זצ"ל, משינאווא.
- תרפ"ד: רבי יוסף ב"ר בצלאל פרסבורג זצ"ל, אב"ד מטרסדורף, בעל תפארת יוסף.
- תש"א: רבי משה שמואל ב"ר ישראל נח בריסק זצ"ל, מבודפסט.
- תשט"ז: רבי יוחנן ב"ר ישראל פרלוב זצ"ל, מקרלין.
- תשכ"א: רבי צבי פסח ב"ר יהודה לייב פראנק זצ"ל, ראב"ד ירושלים, בעל הר צבי, מקראי קודש, מקדש מלך ועוד.
- תש"ס: רבי שלמה זלמן ב"ר משה דוד פרידמן זצ"ל, מטענקא, בעל כרם שלמה וחמד שלמה.
- תשע"ז: רבי חיים נפתלי אהרן ב"ר אריה לייבוש הלברשטאם זצ"ל, מז'מיגראד-צאנו, בעל ביכורי חיים.

גודל שיקול הדעת הנצרך לפני שמדברים לשון הרע בהיתר לתועלת

הצטרפו אלינו ללימוד היומי ב'חפץ חיים'

אפשר להזהר בזה. על כן מאוד ישית עצות בנפשו קודם שמתחיל לספר, היאך להוציא את הענין מפיו שלא להגדיל את העוולה יותר ממה שהיא, ויכוון לתועלת..."

בהמשך, סעיף ט"ז, מעורר ה'חפץ חיים' על טעות נפוצה נוספת "שמשתבשין בו בני אדם תמיד". שכאשר שואלים אדם למה מדבר לשון הרע על רעהו, הוא משיב: "מפני שגם הוא דיבר עלי בפני פלוני ופלונני". וזו טעות גדולה מפני כמה טעמים: "אחד, שמי שסיפר לך זה, אסור מהתורה להאמינו, מפני קבלת רכילות... ואיך יהיה מותר לילך ולספר עליו מחמת זה?". והטעם השני: "דלו יהא שהדבר אמת שהוא דיבר עליך, גם כן אסור מחמת זה לילך ולדבר עליו לשון הרע".

לאחר שמנה ה'חפץ חיים' את שבעת התנאים להיתר לספר לשון הרע לתועלת, הוא מעורר וכותב (סעיף ט"ו, כלל י' מהלכות לשון הרע): "ועתה ראה אחי, איך צריך שיקול גדול לזה, באיזה אופן לספר הענין. כי בעת הסיפור הוא עומד בסכנה גדולה של איסור סיפור לשון הרע, אם לא ישמור עצמו בכל הפרטים, וביותר בפרט השני והרביעי". הפרט השני הוא, שעליו לוודא שאכן מדובר בעוולה על פי דין תורה; והפרט הרביעי הוא, שלא יגדיל את העוולה יותר מכפי שהיא.

וממשיך ה'חפץ חיים' וכותב: "ופשוט דעל זה נוכל לומר 'מוות וחיים ביד לשון', ואם לא יראה לחשוב בעצמו קודם שהוא מתחיל לדבר בענין זה, באיזה אופן להוציא הדבר הזה מפיו - בוודאי יכשל חס ושלום. כי בעת מעשה נתגבר כוח הכעס על האדם ואי

כתב רבינו חיים ויטאל: צריך לברך ברכת המזון בעין טובה ובשמחה יתירה, להראות לפני השכינה הקד' כנדיבים בעין טובה ולא כצרי עין, ואז גם השכינה נותנת לנו מזונותינו בשמחה ובעין טובה.

(שער המצוות - למהרח"ו - עקב)

ראוי שיאכל וישתה דברים המשמחים את הלב (קודם ברכת המזון) כדי שיברך בשמחה.

(פלא יועץ - ערך שמחה).

נשתדל לברך ברכת המזון בשמחת הלב ונזכה לשפע של פרנסה מידו הרחבה